

Handslökkvitæki

Slökkva má minniháttar eld með handslökkvitæki en ávallt skal leggja áherslu á að rýma íbúðina og forðast meiðsl og reykeitrun.

Léttvatnstæki eru góð alhliða slökkvitæki og er óhætt að mæla með þeim á heimilum og í stigagöngum fjölbýlishúsa.

Duftslökkvitæki eru öflug og mjög áhrifarík á flesta elda. Þau eru hentug í bifreiðar.

Kolsýrutæki eru góð á eld í eldfimur vökvum og rafmagnselda.

Kolsýra og duft slökkva ekki í glóð. Léttvatnstæki gera það á hinn bóginn. Til er sjálfvirkur slökkvibúnaður til að setja inn í rafmagnstæki, svo sem sjónvarpstæki.

Staðsetning

- Slökkvitækið á að festa á vegg með tilheyrandi búnaði um 15 sentimetra frá gólfi. Miðað er við að setja tækin á flóttaleið og sem næst útgöngum.
- Tækin eru öryggistæki og eiga að vera sýnileg og aðgengileg þegar gengið er um híbýli svo allir viti hvar þau eru ef nauðsynlegt reynist að nota þau.

Eldvarnateppi

Talsverð eldhætta fylgir notkun olíu og feiti í eldhúsum og því er nauðsynlegt að hafa eldvarnateppi í eldhúsinu. Kynnið ykkur vel leiðbeiningar um notkun þess og staðsetningu.

Ef eldur kviknar í í olíu á pönnu eða í potti er nauðsynlegt að bregðast rétt við:

- Alls ekki má skveta vatni á eldinn – það veldur sprengingu.
- Reynið ekki að koma logandi potti/pönnu út.
- Leggið eldvarnateppi yfir logandi pott/pönnu og þéttið að uns eldurinn hefur slokknað.
- Slökkvið undir hellunni ef þið getið. Sé eldavélin með sléttu helluborði má færa pottinn/pönnuna varlega af hellunni.

Staðsetning

Á sýnilegum og aðgengilegum stað í eldhúsi.

Neyðarnúmer 112

Eignarhaldsfélagið Brunabótafélag Íslands starfar eftir lögum nr. 68/1994 og er í sameign einstaklinga, fyrirtækja og sveitarfélaga. Einn helsti tilgangur félagsins er að stuðla að eflingu brunavarna og slökkviliða og styðja alhliða forvarnastarf í sveitarfélögum.

Hlíðarsmára 8 · 201 Kópavogur · sími 544 5070
brunabot@brunabot.is · www.brunabot.is

Eldvarnir heimilisins

BRUNABÓT

Reykskynjarar bjarga mannlífum

Manntjón og meiðsl af völdum eldsvoða verða oftast þar sem eldur kemur upp þegar íbúar eru í fasta svefni. Það ætti því að vera fyrsta verk þess sem hugar að eldvörnum á eigin heimili að tryggja að fjölskyldan verði sem fyrst vör við eld og reyk í íbúðinni. Virkir reykskynjarar eru einföld og ódýr leið til þess. Skynjarar sem nema hita, gas og kolsýring auka mjög á öryggi þar sem það á við.

Tegundir reykskynjara

Reykskynjarar, tveir eða fleiri, eiga skilyrðislaust að vera á hverju heimili og virka þegar á reynir.

Til eru tvær megingerðir reykskynjara og borgar sig að hafa báðar á heimilinu.

Jónískir reykskynjarar bregðast skjótt við reyk og eru góðir alhliða reykskynjarar í flest rými á heimilum. Þeir eru einnig næmir fyrir raka, hita og brælu frá matargerð og henta því ekki í þvottahús og eldhús.

Optískir reykskynjarar bregðast einnig skjótt við reyk en eru ekki eins næmir fyrir öðrum breytingum og henta því vel til dæmis í eldhús. Í alrymi er gott að hafa bæði jónískan og optískan skynjara.

Staðsetning reykskynjara

Best er að hafa reykskynjara í öllum rýmum. Reykskynjara á að minnsta kosti að setja upp framan við eða í hverri svefnálmum og á hverri hæð á heimilinu. Í langan gang skal setja skynjara við báða enda og í svefnherbergi, að minnsta kosti þar sem rafmagnstæki eru. Æskilegt er að hafa reykskynjara í bílskúr. Sé bílskúr sambyggður íbúðarhúsi er best að tengja reykskynjarann þar reykskynjurum í íbúðinni.

Reykskynjara á að staðsetja sem næst miðju lofts, aldrei nær vegg eða ljósi en sem nemur 20 sentímetrum, og hann má aldrei setja í kverkina á milli lofts og veggjar.

Ef óhjákvæmilegt er að setja reykskynjarann á vegg verður að vera 10-25 sentímetra bil frá lofti og niður á skynjarann.

Viðhald og endurnýjun reykskynjara

Reykskynjari virkar með rafhlöðu en hann þarf að prófa reglulega, helst ekki sjaldnar en einu sinni í mánuði. Það er gert með því að styðja fingri á prófunarhnappinn þar til viðvörðunarkerki heyrir.

Ef stutt hljóðmerki heyrast frá reykskynjaranum á um það bil mínútu fresti þarf að endurnýja rafhlöðuna. Endurnýja þarf rafhlöðuna að minnsta kosti árlega og er gott að gera það alltaf á sama tíma, til dæmis í byrjun aðventu. Nauðsynlegt er að prófa skynjarann þegar skipt hefur verið um rafhlöðu. Líf tími reykskynjara er áætlaður um það bil tíu ár en mælt er með tíðari endurnýjun.

Aðrir skynjarar

Hitaskynjarar nema hita en ekki reyk. Þeir geta verið heppilegir í bílskúra. Þá á að staðsetja eins og reykskynjara.

Gasskynjarar skynja gas og eru nauðsynlegir þar sem hætta er á gasleka, til dæmis þar sem gas er notað til eldunar. Leitið leiðbeininga um staðsetningu hjá seljendum. Gasskynjara þarf að endurnýja á fimm ára fresti og þeir koma ekki í stað reykskynjara.

Kolsýringsskynjarar greina þegar óvenjulega mikill kolsýring myndast. Best er að setja skynjarann í loft, tvo til þrjá metra lárétt frá gastækinu og 30 sentímetrum frá vegg. Kolsýringsskynjarar eiga við þar sem eru tæki sem brenna gasi til eldunar eða upphitunar, svo sem í sumarhúsum og ferðabílum.

Samtengdir skynjarar

Unnt er að tengja marga reyk- og hitaskynjara saman og er það æskilegt í stórum húsum því þá gera allir skynjarar viðvart um leið og einn fer í gang. Samtengdir, þráðlausir reykskynjarar geta hentað mörgum. Einnig er vert að benda á þann möguleika að setja upp vöktuð viðvörðunarkerfi.

Ítarlegar upplýsingar fylgja þegar keyptir eru skynjarar og er fólk hvatt til þess að kynna sér þær rækilega. Leitið ráðgjafar hjá seljendum.

Gerið einfalda flóttáætlun

Við er að allt of fáar íslenskar fjölskyldur hafa gert áætlun um hvernig þær hyggjast rýma húsnæði sitt ef eldur kemur upp. Slík áætlun getur þó ráðið úrslitum um hvort allir komast heilir út.

Æskilegt er að öll fjölskyldan taki þátt í að gera flóttáætlun og æfa hana síðan reglulega. Foreldrar og forráðamenn bera að sjálfsögðu ábyrgð á rýmingu íbúðarinnar og ber að forðast að ræða þannig við börn um eldvarnir að það skapi ótta.

Í flóttáætlun er nauðsynlegt að gera ráð fyrir:

- Tveimur greiðum leiðum út úr íbúðinni og húsinu. Stundum þarf að koma fyrir neyðarstiga úr glugga eða af svölum til að tryggja tvær flóttaleiðir.
- Að allir viti að þeir eigi að fara út um leið og elds verður vart. Hringt er á slökkvilið í 112 eins fljótt og auðið er en forgangsatríði er að koma öllum út.
- Fyrirfram ákveðnum stað þar sem allir hittast þegar út er komið.

Brýnið fyrir ungum börnum að þau megi ekki fela sig inni í skáp eða undir rúmi!

Flóttaleiðir í fjölbýlishúsum eiga að beina fólki í stigaganga en ekki í lyftur. Lyftur má aldrei nota í eldsvoða því þær geta stöðvast á þeirri hæð sem eldurinn er og fyllst af reyk.